

DALHEMS KOMMUN

minnesskrift över kommunens
verksamhet 1952 - 1970

Ängsvård

Den gotländska ängshävden bygger på urgamla anor. I ängst finner man ofta fornminnen i form av stenvastar, stenkalmar och kämpagravar (husgrunder). Ängst är sålunda ett odlingsarv från fordon som bevarat något av sin urgamla karaktär med örter och trädslag fram till vår egen tid. Lämnas ängst utan vård och omsorg förbuskas det och mister snart sin egenart.

Ängsvården har därför blivit en angelägenhet som på hävdvunnet sätt sköts med lie och räfsa, med yxa och handsåg. Ofta arbetar byalaget tillsammans och ängshävden har blivit en av sommarens höjdpunkter där gamla traditioner hålls vid liv i fagning och slåtter, i gillen och lekar.

Men den gotländska ängsmarkens omfattning förändras. Inven-

teringar har visat att antalet hävdade ängen och dess arealsomfattning efterhand minskas genom vanhävd.

Inom Dalhems kommun finns 38 hävdade ängen med en sammanlagd areal av närmare 77 hektar. Dessa är fördelade på de 8 socknar som ingår i kommunen. Ojämför- ligast största antalet ängen har Norrlanda med sina 13 ängen omfattande en areal av 39,5 hektar. Därefter kommer Vallstena med 6 omfattande 9,5 hektar, Källunge 5 om 6,5 hektar. Ekeby 4 ängen, 8,5 hektar. Gothem 4 ängen, 4,5 hektar och Hörsne 2 ängen med en sammanlagd areal av 2 hektar. Uppgifterna enligt senast tillgängliga statistik.

Gotlands hembygdsförbunds ängskommitté har för att stimulera till god ängsvård instiftat ett

särskilt diplom m m som utdelas till förtjänta ängsvårdare. Inom Dalhems kommun har följande personer tilldelats sådana uppmärksamhet:

EKEBY

Mangsarveänget: Ekeby Hembygdsförening diplom och premie om 75:- 1952.

Lindarve: Henrik Arvidsson diplom 1947.

Lindarve: Erik Arvidsson statyett 1952.

Medebys: O.E. Stengård diplom 1947.

Medebys: Willy Lundin statyett 1952.

Österby: Adolf Larsson diplom 1948.

GOTHEM

Bäntebingels: Elis Wahlgren diplom 1957.

Bäntebingels: Uno Wahlgren diplom 1967.

Fjårdinge: J.O. Jakobsson diplom 1945. Sterbhuset statyett 1950.

HÖRSNE

Smisänget: Karin Jansson diplom 1957.

Smisänget: Tyko Larsson diplom 1964.

KÄLLUNGE

Prästgården 1: Hjalmar Svensson diplom 1945.

Prästgården 1: Elimer Svensson och hans syster Nanny Svensson diplom 1963.

NORRLANDA

Broa: Olof Jakobsson diplom 1951.

Leipståde: Emil Hejdenberg pokal 1945.

Liste: Karl Andersson diplom 1946.

Liste: Axel Jakobsson diplom 1946, stattett 1967.

Liste: Henry Larsson diplom 1946.

Själösänget: Arrendator Carl Bergqvist diplom 1944.